

do rozboru zahrnuto. Kolekce neolitické štípané industrie sestává ze 708 kusů. V surovinovém spektru jasně dominuje rohovec typu Krumlovský les s převahou variety II (412 ks) nad varietou I (153 ks). Kolekce dále sestává z obsidiánu (10 ks), křemičité zvětraliny serpentinitu typu plazma (31 ks), po několika nebo jednotlivých kusech dále křišťál, záhněda, silicit krakovsko-čestochovské jury, silicit typu Stránská skála (?), moravský jurský rohovec, radiolarit, rohovec typu Olomučany a silicit z glacienních sedimentů. Samostatnou skupinu tvoří přepálené artefakty, všechny z rohovce typu Krumlovský les. Z hlediska technologie jsou v souboru zastoupeny surovina (13 ks; 1,9 %), jádra (89 ks; 12,6 %), úštěpy (317 ks; 61 %), čepele (110 ks; 16,2 %) a nástroje (52 ks; 7,3 %). Mezi neopracovanými kusy se objevily křemičité zvětraliny hadců, křemen, moravský jurský rohovec, rohovec typu Krumlovský les, křišťál a růženín. Mezi jádru převažují jednopodstavová (mírně převažují čepelová nad úštěpovými), výjimečně byla doložena těžba z úzké hrany. Menší skupinu představují nepravidelná dvoupodstavová jádra (opět čepelová mírně převažují), stopově se vyskytují jádra se změněnou orientací nebo vícepodstavová. Objevila se i tzv. „zkouška“ nebo tablety z obnovy podstavy jádra. Čepele byly nejvíce dochovány celé nebo jejich horní část, výraznou skupinu představují mediální fragmenty. Několik čepelí lze označit jako vodící a jedenáct neretušovaných kusů bylo opatřeno leskem. Mezi nástroji převažují škrabadla, mírně převládají krátká nad běžnými čepelovými, některá jsou zlomená, výjimečně se objevilo úštěpové škrabadlo nebo v kombinaci s laterální retuší. Spíše po jednotlivých kusech jsou zastoupeny ještě příčné retuše, krátký trapéz, čepel s příčnou retuší a leskem, čepel s laterální retuší a leskem, vrták, vkleslá vrubovitá retuš, čepel s bilaterální retuší, dírkovač, drásadlo a jeho zlomek, oboustranné krátké škrabadlo, odštěpovač a blíže neurčený nástroj s náznakem plošného opracování a protilehlými vruby.

Broušená kamenná industrie sestává z 30 kusů. Je ve značně fragmentárním stavu, žádný artefakt není kompletní. Zhruba čtvrtina kusů představuje polotovary nebo nedobroušené sekerky. U nevrtaných artefaktů je dominující surovinou metabazit typu Želešice. Pouze jeden artefakt představuje břitovou část kopytovitého nástroje, zřejmě z metabazitu typu Jizerské hory (kultura lineární keramiky?). Vrtané artefakty jsou převážně zhotovené z amfibolitu, stopově z amfibolického dioritu a z metabazitu typu Želešice. Zajímavostí nevelké kolekce je vysoká přítomnost nedovrtaných kusů nebo se stopami reutilizace. Doklady zpracování surovin přímo na lokalitě jsou jednak zlomky břidlice nebo vývrtek z amfibolitu. Vrtané artefakty jsou co do velikosti obecně velmi drobné.

Opakovanými povrchovými průzkumy bylo doloženo rozsáhlé sídliště kultury s lineární keramikou (II. stupeň) a především kultury s moravskou malovanou keramikou (I. stupeň). V surovinovém spektru je jasná preference lokálních rohovců typu Krumlovský les se silnou zpracovatelskou složkou a v broušené kamenné industrii metabazitů želešické provenience. Importy se v poměrně početném souboru téměř nevyskytují. Podrobnější rozbor bude předmětem samostatné studie.

Literatura

AMČR: Záznam M-9002614A [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-9002614A>.

Summary

Surface surveys in the 'Ouhory' and 'Nad Vývozem' fields (Čermákovice cadastral area, Znojmo District) identified a settlement of the Linear Pottery culture (Phase II) and the Moravian Painted Ware culture (Phase I). The raw material spectrum of the chipped

stone industry shows a clear preference for local Krumlovský les-type chert, with a strong manufacturing component, while the polished industry is dominated by metabasites of Želešice provenience. Exotic imports are almost absent from the relatively large assemblage, with only occasional occurrences of obsidian, Kraków-Częstochowa Jurassic silicite, and erratic flint. The site is located in a densely settled area of the middle course of the Rokytná River, west of rich sources of Krumlovský les-type chert.

Martin Kuča, Zdeněk Hájek

Dolní Újezd (k. ú. Dolní Újezd u Lipníka nad Bečvou, okr. Přerov)

„Široké zadní“, parc. č. 2541.

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202500780.

Lokalizace: WGS-84: 49.5405697N, 17.5395767E; 49.5405525N, 17.5395403E; 49.5400347N, 17.5400217E; 49.5400061N, 17.5399722E

Na jaře roku 2025 proběhl v poloze „Široké zadní“ na katastru Dolní Újezd u Lipníka nad Bečvou záchranný archeologický výzkum, během něhož bylo prozkoumáno 15 zahloubených objektů. Po typologické stránce se jednalo o mělké sídlištní jámy, menší jamky a části dvou hliníků. Některé z uvedených objektů mohly být na základě nalezených keramických zlomků z jejich výplně datovány do období kultury s lineární keramikou. Výzkum proběhl v souvislosti s výstavbou nové cyklostezky spojující Lipník nad Bečvou, osadu Trnávku a obec Dolní Újezd a její trasa vedla prostorem stávajících polních cest.

Literatura

AMČR: Záznam M-202500780 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202500780>.

Summary

In spring 2025, a rescue archaeological excavation was carried out in the 'Široké Zadní' field in the cadastral area of Dolní Újezd u Lipníka nad Bečvou (Přerov District), during which 15 sunken features were investigated. Based on pottery sherds recovered from their fills, some of these features could be dated to the period of the Linear Pottery culture.

Jakub Vrána

Dyje (okr. Znojmo)

„U Křížovatky“, parc. č. 1947/1.

Zemědělský pravěk. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum. AMČR: M-202405226.

Lokalizace: WGS-84: 48.8527558N, 16.1132597E

V roce 2025 proběhl záchranný archeologický výzkum iniciovaný výkopovými pracemi souvisejícími s vybudováním přeložky vysokého napětí na katastru obce Dyje. Na profilu liniového výkopu se podařilo zachytit dva porušené objekty. Stratigrafickou jednotku 500 můžeme interpretovat jako běžnou sídlištní jámu, kterou lze na základě získaného střepového materiálu datovat obecně do zemědělského pravěku. Druhý zahloubený objekt představuje recentní výkop z průběhu 20. století (Rožnovský 2025).

Literatura

AMČR: Záznam M-202405226 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202405226>.
Rožnovský, D. 2025: *Přeložka p. Dyje ABC VN862 IMA Logistik*. Rkp. nálezové zprávy M-TX-202500527 [cit. 2026-02-15]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno. DOI: 10.60585/M-TX-202500527. Dostupné také z: <https://doi.org/10.60585/M-TX-202500527>.

Summary

During a rescue excavation in the cadastral area of Dyje (Znojmo District), two sunken features were recorded in the profile of a linear trench. One can only be broadly dated to the agricultural prehistory period, while the other dates to the 20th century (Rožnovský 2025).

David Rožnovský, Jana Bauerová

Havraníky (okr. Znojmo)

„U Sklepů“, parc. č. 135/1, 823/15, 823/28, 824, 829, 834/1, 840.

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum.

AMČR: M-202501510.

Lokalizace: S-JTSK: -646245.66, -1198775.61

V roce 2025 proběhl záchranný archeologický výzkum na katastru obce Havraníky. Výzkum byl vyvolán stavbou „Havraníky – Housing: NN příp. lok. 32 RD“ a v jeho průběhu byl zdokumentován jeden porušený zahloubený objekt. Jáma se nacházela v nejvýchodnější části stavby, proto je pravděpodobné, že sídelní areál, ke kterému objekt náleží, pokračuje dále tímto směrem. Na základě získaných keramických nálezů je zřejmé, že zkoumaný objekt byl součástí doposud neznámé lokality z období kultury s lineární keramikou (cf. Čížmář 2005).

Literatura

AMČR: Záznam M-202501510 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202501510>.
Čížmář, Z. 2005: *Havraníky 2004-2005, výstavba splaškové kanalizace*. Rkp. nálezové zprávy, j. 128/10. Uloženo: archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i. DOI: 10.60585/M-TX-201701595. Dostupné také z: <https://doi.org/10.60585/M-TX-201701595>.

Summary

A single sunken feature of the Linear Pottery culture was discovered during the installation of electrical connections for family houses in the cadastral area of Havraníky (Znojmo District).

David Humpola

Ježov (okr. Hodonín)

„Kuče nad loukami“.

Neolit-eneolit. Příkopové ohrazení. Letecký průzkum.

AMČR: M-N0100057.

Lokalizace: WGS-84: 49.0128142N, 17.2092831E

Při analýze ortofoto map terénu byly identifikovány v poloze Ježov – „Kuče nad loukami“ porostové příznaky vícenásobného příkopového ohrazení, které se táhne okolo terénní vyvýšeniny

s vrcholovou kótou 240,8 m. Existenci těchto příznaků se podařilo v roce 2025 ověřit také snímkováním z dronu (obr. 5). Jedná se tak o nově objevenou výšinnou lokalitu s doklady fortifikace. Její stáří prozatím není jasné, při jednorázovém navštívení lokality byl získán jen nepočetný a silně otřelý keramický materiál rámcově datovatelný do neolitu-eneolitu a jedna drobná trapézka z eratického silicitu.

Obr. 5. Ježov. Porostové příznaky příkopového ohrazení. Autor J. Bartík, D. Cibulka.

Fig. 5. Ježov. Cropmarks of the ditch enclosure. Authors J. Bartík, D. Cibulka.

Literatura

AMČR: Záznam M-N0100057 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-N0100057>.

Summary

Analysis of orthophoto data identified cropmarks of a multi-ditched enclosure at the Ježov – „Kuče nad loukami“ site (Hodonín District), encircling an elevated landform with a summit at 240.8 m a.s.l. The existence of these features was further confirmed in 2025 through drone-based aerial survey (Fig. 5). This location therefore represents a newly identified hilltop site with evidence of fortification. Its chronology remains uncertain at present; a single surface survey yielded only a small assemblage of heavily abraded pottery broadly datable to the Neolithic-Eneolithic period, together with a small trapeze microlith made of erratic silicite.

Jaroslav Bartík, David Cibulka

Kuřim (okr. Brno-venkov)

„Záhoří“, parc. č. 3062/1, 3062/63, 3062/70.

Lengyelská kultura. Sídliště. Náhodný zásah/nález. Záchranný výzkum.

AMČR: M-202503731.

Lokalizace: WGS-84: 49.3060608N, 16.5467814E

Během výstavby obytného komplexu Kuřim – „Záhoří“ byl v roce 2025 zachycen jeden sídlištní zahloubený objekt, obsahující zlomky keramiky z období mladšího neolitu. Stavba navázala na plochy zkoumané pracovníky Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., v letech 2021 a 2022, kde však byly zkoumány převážně situace z eneolitu a doby železné (Přichystal 2021; Parma 2022).